

Gunilla Persson
Administrativ chef

Utbildningsdepartementet

Remissvar av PM U2025/00711 Avveckling av studiestartstödet

Hid nr: 2025.294

Dnr: 2025/60

Del nr: 9.7

Löp nr: 53/2025

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden ser risker med att avveckla studiestartstödet då det faktiskt i många fall visat sig fylla det syfte som från början avsågs. Vi anser i stället att det finns all anledning att överväga en översyn av reglering och styrning av stödet. Detta framför allt i syfte att säkerställa att stödet går till rätt målgrupp, men även för att säkerställa att det hanteras på ett likvärdigt, rättssäkert och rättvist sätt. Att det är frivilligt för en kommun att ansluta sig till stödet är en starkt bidragande orsak till den bristande likvärdighet. Därför anser vi att det även är nödvändigt med en översyn av hur ansöknings- och beslutsförfarandet genomförs.

Övergripande synpunkter

Barn- och utbildningsnämnden har enbart positiva erfarenheter av studiestartstödet. Vi nyttjar stödet fullt ut och får till och med neka individer stöd när tilldelade medel har tagit slut. Vi har följt gällande riktlinjer i vårt bedömningsarbete och inga felaktiga utbetalningar har gjorts. Därutöver har vi uteslutande rekommenderat yrkesutbildning till målgruppen i syfte att snabbt hjälpa individer in i arbete och ut ur bidragsberoende. Vi ser att vårt arbete har burit frukt ett stort antal av kommunens före detta stödmottagare befinner sig idag på arbetsmarknaden.

Barn- och utbildningsnämnden bedömer att resonemanget om att målgruppen i stället kan erhålla studiemedel endast delvis stämmer. Även om den studerande kan erhålla det högre bidraget i studiemedelsystemet så gäller detta sannolikt inte samtliga sökanden. Detsamma gäller möjlighet till att få aktivitetsbidrag.

Därutöver är skillnaden mellan studiestartstödet och det högre bidraget inom studiemedel förvisso begränsad i kronor räknat, men den procentuella skillnaden är inte försumbar med hänsyn tagen till de förhållandevis små belopp som avses. I det fall individen ändå väljer att även ansöka om den del som utgörs av lån blir beloppet visserligen högre än det som är aktuellt vid enbart studiestartstöd, men det finns en grupp individer som av olika skäl drar sig för att låna pengar.

I de fall där studiestartstödet inte räckt till för att avsluta en yrkesutbildning har individer visserligen ansökt om studiemedel inklusive lån för att hinna avsluta sin utbildning. Men tack vare studiestartstödet så har perioden med lån blivit kortare och skulden mindre. Detta är ett icke försumbart faktum som har underlättat kommunens arbete med att rekrytera vuxna till studier.

Till sist anser vi att det vore tillrådligt att avvakta med beslut i frågan tills CSN har redovisat sitt uppdrag om att följa upp och utvärdera effekterna av studiestartstödet och det högre bidraget inom CSN.

Konsekvenser

Konsekvenser för enskilda:

Det lägre beloppet och det ökade behovet att ta lån utgöra ett hinder för målgruppen att söka sig till studier. Därmed finns det en ökad risk för att individer inom denna målgrupp inte lyckas etablera sig i en icke subventionerad anställning, eller kvarstår i bidragsberoende under längre tid än vad som skulle varit fallet om de hade genomfört studier.

Konsekvenser för kommunen:

Avvecklandet av studiestartstödet kommer med all sannolikhet inte innebära minskad administration för vår kommun. Däremot kommer det med största sannolikhet innebära att vi får svårare att rekrytera vuxna till studier då vi blir av med ett viktigt verktyg. Därmed finns det risk för att kommunens kostnader för försörjningsstöd kommer att öka.

Övriga konsekvenser:

Barn till föräldrar i bidragsberoende tenderar att som grupp lyckas sämre i sina egna studier och själva ha en ökad risk för arbetslöshet och bidragsberoende. Det finns därmed risk för stora negativa konsekvenser för ett mindre antal barn. Det är ett förhållandevis litet ekonomiskt utrymme som avsatts för studiestartstödet och det finns skäl att anta att varje barn som på grund av avvecklingen av detta stöd kommer växa upp i ett utanförskap och generera stora kostnader för samhället.

För barn- och utbildningsnämnden

Anders Wedin

Förvaltningschef tillika skolchef

Föredragande i ärendet:

Andreas Mattsson, rektor

Charlotte Larkin, biträdande rektor